

بسمه تعالی					
نام و نام خانوادگی:		اداره آموزش و پرورش شهرستان تاکستان متوسطه دوره اول		تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۲۵	
نام درس: ادبیات فارسی				ساعت امتحان:	
نام دبیر:				مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	
تحصیلی: متوسطه اول				پایه: هشتم	
مهر آموزشگاه		نمره امتحان		امضاء دبیر	
		با عدد	با حروف	نوبت	
				اول	
ردیف				بارم تصحیح	بارم سوال
« درک مطلب »					
۱	با ص یا غ پاسخ دهید			۲/۵	
۱	متن اندرزی با حالت فروتنی و خاکساری خوانده می شود. ص ☐ غ ☐			۰/۲۵	
۲	بیتِ « نام نیکو گر بماند ز آدمی / به کزو ماند سرایِ زرنگار » از ادبیات تعلیمی است. ص ☐ غ ☐			۰/۲۵	
۳	مصراع «پیر گفتا که چه عزت زین به» دو واژه مخفف دارد. ص ☐ غ ☐			۰/۲۵	
۴	منظور از «جنید دامنش بگرفت» کمک خواستن از بَهلُول است. ص ☐ غ ☐			۰/۲۵	
۵	از جمله پیام های «حکایت فوتِ کوزه گری» شناختن حقِ استاد است. ص ☐ غ ☐			۰/۲۵	
۶	سعدی در شعر ستایش «پیدا کردن راه صفا را مُحال می داند.» ص ☐ غ ☐			۰/۲۵	
۷	دو نامه سید جمال الدین و میرزای بزرگ موجب تحریم تنباکو شد. ص ☐ غ ☐			۰/۲۵	
سوالات نقطه چینی					
۸	برخی از فعل ها مانند «رفت» تنها با گرفتن کامل می شوند.			۰/۲۵	
۹	فعل فقط در جایگاه اصلی فعلی قرار می گیرد اما در دیگر بخش های جمله می آید و نقش های مختلفی می پذیرد.			۰/۲۵	
۱۰	از مهم ترین مثنوی های فارسی، می توان را نام برد.			۰/۲۵	
معنی و پیام شعر و نثر و لغات					
۲	با توجه به ابیات زیر کدام گزینه ص و کدام غ است.			۳/۵	
۱	چشم دل باز کن که جان بینی / آنچه نادیدنی است آن بینی (از روی میل و رغبت نگاه کن) ص ☐ غ ☐			۰/۲۵	
۲	در دولت به رخم بگشادی / تاج عزت به سرم بنهادی (سعادت و عزت از خداوند است.) ص ☐ غ ☐			۰/۲۵	

۳	کان روز به علم تو چه افزود؟ / وز کرده ی خود چه برده ای سود؟ (تفکر در اعمال و رفتار)	ص ☐ غ ☐	۰/۲۵
۴	تو دعوی دانایی می کردی اکنون به نادانی خود معترف شدی (رسیدن به خودشناسی)	ص ☐ غ ☐	۰/۲۵
۵	ما ابتدای خود فراموش نکرده ایم که ما این بودیم (کودکی و خردسالی فراموش شدنی نیست)	ص ☐ غ ☐	۰/۲۵
۶	به حلاوت بخورم زهر که شاهد ساقی است. (شاهد خوردن زهر و سم بودم)	ص ☐ غ ☐	۰/۲۵
سوالات تشریحی			
3	معنی مصراع های زیر را به نثر روان فارسی بنویسید.		
۱	عزت از خواری شناخته ای		۰/۵
۲	گفتا تو خود حجابی ورنه رُخم عیان است.		۰/۵
۳	زنهار مگو سخن بجز راست		۰/۵
۴	عقل ها حیران شود کز خاک تاریک نژند		۰/۵
۴	معنی لغات زیر را بنویسید.		
	۱- بخت (.....) ۲- بن ۳- جان تیره رأی		
	(.....) (.....)		
	۴- چاپار (.....) ۵- سُفتن (.....) ۶- حَذَقَه (.....)		
۷	در کدام عبارت همه ی ارکان تشبیه نیامده است؟		۰/۵
	الف) تو همچون گل ز خندیدن لب با هم نمی آید (جمع نمی شود) ☐		
	ب) پرهای طاووس، چونان برگ گل خزان دیده می ریزد. ☐		
	ج) دو چشم سرخ و دو حدثه چون ماه تا پایان آفرید. ☐		
	د) ده روز مهر گردون افسانه است و افسون ☐		
۸	در کدام مصراع واجه آرایبی وجود ندارد؟		۰/۵
	الف) نی نی نکند زشت، نگارنده ی زیبا ☐		
	ب) پرستار امرش همه چیز و کس ☐		
	ج) ریاست به دست کسانی خطاست ☐		
	د) خیزید و خز آرید که هنگام خزان است. ☐		
۵	اعلام و آثار		
۱	بیت « روزی که در آن نکرده ای کار / آن روز ز عمر خویش مشمار» از کدام شاعر است؟		۰/۵
	الف) سعدی ☐ ب) جامی ☐ ج) ایرج میرزا ☐ د) حبله دودی ☐		

۰/۵		۲ درس آداب نیکان برگرفته از کدام کتاب اثر ارزشمند است؟ الف) اسرار التوحید ☐ ب) جامع التمثیل ☐ ج) مثنوی معنوی ☐ د) نهج البلاغه ☐
۰/۵		۳ کدام شاعر کتاب خود را به شیوه ی گلستان سعدی نوشته است؟ الف) ایرج میرزا ☐ ب) قشیری ☐ ج) قآنی شیرازی ☐ د) فیض کاشانی ☐
		۶ نکات ادبی و زبانی
		با توجه به عبارت زیر پاسخ بدهید «پس از واقعه ی عظیم انقلاب اسلامی، بسیاری از بنیادهای فکری، فرهنگی و معیارهای ارزشی و اخلاقی جامعه ی ایران، دگرگون شد. این انقلاب دینی و فرهنگی در آثار نویسندگان پس از انقلاب اسلامی نیز جلوه گر شد.»
۰/۲۵		۱ چند صفت بیانی در متن بالا وجود دارد؟ الف) ۹ ☐ ب) ۶ ☐ ج) ۷ ☐ د) ۱۲ ☐
۰/۲۵		۲ دو گروه اسمی در متن بالا آمده است؟ الف) نهادی ☐ ب) متممی ☐ ج) مسندی ☐ د) مفعولی ☐
۰/۲۵		۳ در کدام گزینه فقط «هسته ها» قرار گرفته اند؟ الف) واقعه، انقلاب، بنیاد ب) معیار، دگرگون، آثار ج) عظیم، فکری، ارزشی د) نویسندگان، جلوه گر، فرهنگی
۰/۲۵		۴ کدام گزینه با توجه به «خارکش پیری با دلق درشت / پشته ی خار همی برد به پشت» صحیح است؟ الف) در همه ی گروه های اسمی صفت بیانی وجود دارد ☐ ب) قافیه ها در بیت بالا جناس هستند ☐ ج) الگوی دستوری هر دو مصراع «نهاد + متمم» است. ☐ د) چهار گروه اسمی در بیت وجود دارد. ☐
		۵ با توجه به ابیات زیر گزینه صحیح را انتخاب کنید. در دولت به رخم بگشادی تاج عزت به سرم بنهادی حد من نیست ثنایت گفتن گوهر شکر عطایت سفتن نوجوانی به جوانی مغرور رخس پندار همی راند ز دور آمد آن شکرگزاریش به گوش گفت: «کای پیر خرف گشته خموش»

۰/۲۵		(۱) کدام قافیه نقش مسندی دارد؟ الف) گفتن ☐ ب) دور ☐ ج) مغرور ☐ د) گوش ☐
۰/۲۵		(۲) در کدام گزینه «صفت بیانی غیر ساده» آمده است؟ الف) نوجوانی ☐ ب) خموش ☐ ج) خرف گشته ☐ د) عزت ☐
۰/۲۵	۵	(۳) کدام مصراع «گروه اسمی» بیشتری دارد؟ الف) در دولت به رخم بگشادی ☐ ب) نوجوانی به جوانی مغرور ☐ ج) آمد آن شکرگزاریش به گوش ☐ د) گوهر شکر عطایت سفتن ☐
۰/۵		(۴) از ابیات بالا کدام گزینه دریافت نمی شود؟ الف) تشبیه ☐ ب) جناس ☐ ج) واج آرایی ☐ د) تشخیص ☐

موفق باشید